



ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ್ ಜೊತೆಗೆ 'ನಾಗರಹಾವು' ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತಗೊಂಡ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಟ ಅಂಬರೀಷ್. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹುಳುಕುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡೆಳುವ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಟಿಸಿದ ಅಂಬರೀಷ್ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಪಾಲಿನ 'ರೆಬೆಲ್ ಸ್ಟಾರ್'. 'ಶುಭಮಂಗಳ', 'ರಂಗನಾಯಕ', 'ಮಸಣದ ಹೂವು', 'ಅಂತ', 'ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ', 'ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ', 'ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ', 'ಒಲವಿನ ಉಡುಗೊರೆ', 'ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು' - ಅಂಬರೀಷ್ ನಟನೆಯ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೂ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದ ಅಂಬರೀಷ್ - ಸಂಸದರಾಗಿ, ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ತಾರಾಪತ್ನಿ ಸುಮಲತಾ ಹಾಗೂ ಪುತ್ರ ಅಭಿಷೇಕ್ ಕೂಡ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರು.



ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ಹಾಗೂ ಅನಂತನಾಗ್ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿನ

ತಾರಾಸಹೋದರರು; ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಸಿದ್ಧಸೂತ್ರದ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಅನಂತನಾಗ್, 'ಸಂಕಲ್ಪ' (1973) ಚಿತ್ರದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತರಾದವರು. ಶ್ಯಾಮ್ ಬೆನಗಲ್‌ರ 'ಅಂಕುರ', ಆರ್.ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್‌ರ ಕೃತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಕಿರುತೆರೆ ಧಾರಾವಾಹಿ 'ಮಾಲ್ಗುಡಿ ಡೇಸ್' ಅನಂತ ನಟನಾವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. 'ಹಂಸಗೀತೆ', 'ಉದ್ಧವ', 'ಅವಸ್ಥೆ', 'ಮಿಂಚಿನ ಓಟ', 'ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ', 'ಬಯಲುದಾರಿ', 'ನಾರದ ವಿಜಯ', 'ಗಣೇಶನ ಮದುವೆ', 'ಉಂಡೂ ಹೋದ ಕೊಂಡೂ ಹೋದ', 'ಗೌರಿ ಗಣೇಶ' - ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನಂತರ ಛಾಪಿನ ಚಿತ್ರಗಳು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲೂ ಗುರಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು, ಸಚಿವರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿರುವ ಅವರು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ಮಲೆಯಾಳಂ, ತೆಲುಗು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲೂ ನಟಿಸಿರುವವರು; ದೇಶದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರು.

ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ ಕಂಡ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ನಟ-ತಂತ್ರಜ್ಞ. ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ' (1978) ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಿತರಾದ ಶಂಕರ್, ನಟನೆಗಷ್ಟೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಚಿತ್ರಕಥಾ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ, ನಿರ್ಮಾಪಕರಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಪಾಲಿನ 'ಕರಾಟೆ ಕಿಂಗ್' ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕನಸುಗಾರನೂ ಹೌದು. ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ 'ಮಿಂಚಿನ ಓಟ', 'ಒಕ್ಕಿಡೇಂಪ್', 'ಗೀತಾ', 'ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಾವಿರೋದೆ ಹೀಗೆ' ಹಾಗೂ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕರಾಗಿ ನಟಿಸಿದ 'ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಕಥೆ' ಶಂಕರ್ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆಗೆ ನಿದರ್ಶನದಂತಿವೆ. 'ಹೊಸ ತೀರ್ಪು', 'ಸೀತಾರಾಮು', 'ಆಟೋ ರಾಜ', 'ಮೂಗನಸೇಡು', 'ಸಾಂಗ್ಲಿಯಾನ', 'ಸಿಬಿಐ ಶಂಕರ್', 'ಹೊಸಜೀವನ'-ಅವರ ಅಭಿನಯದ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು. ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದಾಗ ಶಂಕರ್‌ನಾಗ್ ಅವರಿಗಿನ್ನೂ ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷ.



ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎನ್ನಿಸಿದ್ದ ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ದೊಡ್ಡ ಬಜೆಟ್‌ನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮಾತನ್ನಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ತೆಲುಗಿನ 'ಲವಕುಶ', 'ಜಗದೇಕವೀರನ ಕತೆ', 'ಮಾಯಾ ಬಜಾರ್'ನಂಥ ಅದ್ದೂರಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಎದುರು ಕನ್ನಡದ ಸೀಮಿತ ಬಜೆಟ್‌ನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತು. ತಮಿಳಿನ 'ವಿಜಯಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್' ನಿರ್ಮಾಣದ ಚಿತ್ರಗಳು ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟುಕೊಡತೊಡಗಿದವು. ಪ್ರಬಲರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲರ ನಡುವಣ ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ನಾಮಾವಶೇಷಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಕಲಾವಿದರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುವ ಆತಂಕ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ವಿರೋಧಿ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿದ್ದೇ ಆಗ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದ ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ವಿರೋಧದ ಕೂಗು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿಯ ರೂಪ ತಾಳಿತು. ಅರವತ್ತರ ದಶಕದ ಆ ಚಳವಳಿ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಉಳಿಯದೆ, ಕನ್ನಡದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ

ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್, ಉದಯಕುಮಾರ್, ಹರೀಶ್, ವಾದಿರಾಜ್ ಮುಂತಾದವರು ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದರು. ಚಿತ್ರಸಾಹಿತಿ ಕಣಗಾಲ್ ಪ್ರಭಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ 'ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಕನ್ನಡ ದ್ರೋಹ. ಅದನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಚಿವುಟಿ ಹಾಕಬೇಕು' ಎಂದರು. 'ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಡಬ್ ಆದರೆ, ಎರಡು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಗಂಜಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪರದಾಡುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಕಲಾವಿದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಡಬ್ಬಿಂಗ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಷಮಿಸುವುದು' ಎಂದು ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ವಾದಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದ ಡಬ್ಬಿಂಗ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇವಲ ಸಿನಿಮಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಷ್ಟೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು, 'ಕನ್ನಡದ ಸಮಸ್ಯೆ'ಯಾಗಿ ಬಿಂಬಿತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಅನ್ಯ ಭಾಷಿಕರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಂತೆ ಬದುಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಇಂಥ



ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಬ್ಬಲೇ ನರಸಿಂಹರಾಜು